

Aan burgemeester en wethouders

Zaaknummer	4115785	Portefeuillehouder(s)	Nermina Kundić
Programmamanager/ leidinggevende	Bram de Ruiter		
Ambtenaar	Nicole Voestermans	Vertrouwelijk	Nee
Telefoonnummer	0631102108	Datum in college	23 april 2024
		Datum fataal	Nee

Onderwerp: Schetsontwerp Willemsplein

Kernboodschap

Het Willemsplein heeft in de afgelopen 70 jaar een transformatie ondergaan van een parkachtige omgeving naar een verkeersplein. Het plein kent grote verkeerskundige knelpunten, zoals een slechte doorstroming van het busverkeer. Met het schetsontwerp gaan we voor een kwaliteitsimpuls voor het Willemsplein die bijdraagt aan een aantrekkelijke, gezonde, klimaat adaptieve en leefbare stad, waarbij we het Willemsplein een eigentijdse signatuur geven.

Voorstel

1. Het schetsontwerp en visiedocument Willemsplein vast te stellen.
2. De definitiefase af te ronden en de ontwerpfase te starten met als resultaat een definitief ontwerp met een raming.
3. De raad hierover te informeren met bijgevoegde raadsbrief.

Inleiding

Zie raadsbrief

Beoogd effect

Zie raadsbrief

Argumenten

1.1 Het schetsontwerp is tot stand gekomen met input van de stad.

Met de samenwerkingspartners hebben we apart een gesprek gevoerd. De stakeholders en inwoners (2000 adressen) zijn schriftelijk uitgenodigd. Voor hen zijn twee informatiebijeenkomsten georganiseerd in de vorm van een informatiemarkt om input te leveren over het voorlopig schetsontwerp. Een uitnodiging voor de informatiebijeenkomsten is ook geplaatst in de Arnhemse Koerier en op sociale media. Verder is het visiedocument en het voorlopig schetsontwerp geplaatst op de projectpagina van de gemeente Arnhem en kunnen mensen vragen stellen.

Tijdens de bijeenkomsten konden belangstellenden aan de hand van een presentatie en een VR-bril het schetsontwerp van het Willemsplein bekijken en hun mening geven. Het voorlopig schetsontwerp is heel goed ontvangen: veel Arnhemmers herkennen de knelpunten en zien de hoge ambitie en de verbetering. Er is veel waardering uitgesproken over de mate van zorgvuldigheid en hoe om is gegaan met de opgehaalde verbeterpunten uit de eerste participatieronde van april 2023. Er waren positieve reacties op de ondergrondse fietsenstalling en de verbetering van de veiligheid bij de oversteek van Centraal Station naar de hoek Willemsplein/Nieuwe Plein. Een overzicht van reacties en vragen per mail vindt u in bijlage 3: Opgehaalde input participatiebijeenkomsten Willemsplein 29 januari 2024.

1.2 Er zijn geen zaken over het hoofd gezien die leiden tot herziening van het plan.

We adviseren daarom het voorlopig schetsontwerp vast te stellen als definitief schetsontwerp. Zie bijlage 1. Definitief schetsontwerp en bijlage 2. Visiedocument Willemsplein.

1.3 De samenwerkingspartners provincie en de busmaatschappijen Hermes en Syntus zijn positief over de situering van het busstation met daaronder een fietsenstalling.

Aandachtspunten die zijn meegegeven:

- a. De draaicurves van de diverse perrons in relatie tot de lengte en snelheid van de bussen. Dit is onderzocht en zal worden meegenomen in de verdere uitwerking naar definitief ontwerp.
- b. Voor de vervolgfase geldt de aanbeveling om nader te onderzoeken of de overcapaciteit van spanning in het trolley netwerk gebruikt kan worden voor de energievoorziening van de fietsenstalling onder het busstation en wellicht ook voor de machinekamer van de AKU-fontein op het Gele Rijdersplein. Dit wordt opgepakt in de uitwerking van de fietsenstalling onder het busstation in de ontwerpfase.

1.4 Het kwaliteitsteam Arnhem Centrum bestaande uit interne en externe adviseurs heeft complimenten geuit voor de hoeveelheid toegevoegd groen en de keuze om een fietsenstalling onder het plein te realiseren.

Er is daarmee veel kwaliteit (vermindering verkeer en extra groen) toegevoegd, passend binnen de ambities van het radicaal vergroenen.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Het ontwerp betreft een schetsontwerp.

Voor dit schetsontwerp is samengewerkt met de provincie en de huidige busmaatschappijen. In de toekomst kan het zijn dat andere busmaatschappijen gecontracteerd worden door de provincie die andere inzichten hebben. Daarnaast is ontworpen op de toekomst zoals die nu wordt verwacht. De werkelijkheid kan anders zijn als dit project wordt gerealiseerd. De ondergrondse fietsenstalling betreft een schets. Van de stalling zal een gebouwoffontwerp moeten worden gemaakt. Hiervoor zal een architect worden geselecteerd, met als resultaat een ontwerp met een kostenraming aan het einde van de volgende fase.

1.2 De herinrichting Willemsplein verandert niets aan de logistieke routing.

Bestemmingsverkeer (taxi's, logistiek en hulpdiensten) kan in de huidige en de nieuwe situatie het Willemsplein bereiken via de gebruikelijke routing. De logistieke routing maakt onderdeel uit van een ander project binnenstadlogistiek. Nauwe afstemming tussen het project Willemsplein en het project binnenstadlogistiek met betrokkenen bestemmingsverkeer is en blijft noodzakelijk. Beide projecten raken taxibedrijven, ondernemers en hun logistiek en hulpdiensten in hun bedrijfsvoering.

1.3 De brede promenade aan de zuidzijde biedt kansen voor de middenstand, de noordzijde niet.

Ondernemers aan het Nieuwe Plein en Willemsplein krijgen ruimte voor terrassen en een prettige wandelpromenade voor hun zaken. Ondernemers die aan de noordkant van het Willemsplein zitten hebben ook de wens uitgesproken voor meer terrasruimte. Helaas gaat dat in dit nieuwe ontwerp niet lukken, omdat de centrumring hier over het plein loopt.

1.4 Om erfgoed tot leven te brengen op het Willemsplein of een statement te realiseren zijn financiële middelen nodig, die in de huidige raming niet zijn meegenomen.

In de ontwerpfase zullen we hier aandacht aan besteden en ook zorgen voor dekking bij eventuele ideeën.

1.5 Er wordt een onafhankelijke risicoanalyse uitgevoerd.

Zodra we het schetsontwerp uitwerken naar een definitief ontwerp en de investering en dekkingsbronnen concreter zijn, zal een onafhankelijke risicoanalyse plaatsvinden. De uitkomsten van deze risicoanalyse zullen worden opgenomen in het investeringsvoorstel dat we aan het college ter vaststelling voorleggen.

Financiën

De *definitiefase* is gefinancierd vanuit de reguliere middelen mobiliteit.

We gebruiken de *ontwerpfase* om de huidige raming van het schetsontwerp (€ 15 - 20 miljoen) nauwkeuriger te maken en beter te onderbouwen. Binnen de begroting hebben we een investeringskrediet opgenomen van € 6 mln.. Verder zetten we in op bijdragen vanuit:

- Europese subsidiefondsen;
- Rijkssubsidies;
- Provinciale subsidies;
- Erfgoed Deal.

Als de dekking niet wordt gevonden, wordt dit plan heroverwogen.

Voor de kosten van de ontwerpfase zijn financiële middelen beschikbaar vanuit het reguliere mobiliteitsbudget.

Uitvoering

Van schetsontwerp naar definitief ontwerp

In de vervolgfase, de ontwerpfase, zullen de volgende zaken worden opgepakt:

- Dekking voor de realisatie van het nieuwe Willemsplein.
- Uitwerking van de fietsenstalling, als gebouw onder de grond.
- Uitwerking van het schetsontwerp naar definitief ontwerp, met daarin mee te nemen aandachtspunten en concretisering van de financiën.
- Risicoanalyse.
- Erfgoed/ een statement op het Willemsplein.
- Innovatie van gebruik trolley netwerk als energieleverancier.
- Participatie.

Communicatie

Film

Over de toekomst van het Willemsplein is een film gemaakt, waarin kort de belangrijkste wijzigingen worden uiteengezet <https://www.youtube.com/watch?v=Uu8eBrhumYc>
Deze film kan tegelijkertijd gebruikt worden als promotie voor het project.

Digital Twin

De inzet van Digital Twin, 3D-visualisatie van de oude en de nieuwe situatie, is een belangrijke bouwsteen voor de zichtbaarheid en het beter begrijpen van het nieuwe Willemsplein. De beleving met een VR-bril geeft een beter beeld hoe het plein erin te toekomst uit komt te zien. We zetten deze werkwijze graag voort in onze communicatie.

Voor dit project is een projectpagina aangemaakt op www.arnhem.nl. waar we regelmatig een update geven over het project. Verder zullen we communiceren over de processtappen en resultaten en participatiemomenten via social media, Arnhemse Koerier en voor de doelgroepen bestaande/bekende middelen.

Bijlagen

Stukken voor college

- Bijlage 1. Schetsontwerp
- Bijlage 2. Visiedocument
- Bijlage 3. Opgehaalde input participatiebijeenkomsten Willemsplein 29 januari 2024

Stukken voor gemeenteraad

- Bijlage 1. Schetsontwerp
- Bijlage 2. Visiedocument
- Bijlage 3. Opgehaalde input participatiebijeenkomsten Willemsplein 29 januari 2024